

[Freddy Madsen.]

sig om for den del, som ikke får nogen uddannelse, er at gøre uddannelserne tiltrækkende, og det er vi naturligvis ikke uenige om. Det er en meget pæn målsætning. Hvem ville ikke være tilhænger af det? Men når man så i bemærkningerne ser nærmere på, hvad man mener med at gøre dem tiltrækkende, så får vi ud af det, at her skal man have en række små korte uddannelser ind i systemet, som kan give forholdsvis hurtig erhvervskompetence, og så er efter vores opfattelse enhver tale om, at det, man tilsigter, er en form for enhedsskole eller noget i den retning, borte med blæsten.

Dertil kommer så, at i selve udformningen af uddannelserne taler man om tilvalg og et nyt udtryk, tror jeg da det er, grenvalg eller noget i den retning, altså man skal have forskellige grene, man skal have tilvalg osv., alt det, som vi påviste under diskussionerne om folkeskoleloven i virkeligheden betyder fravalg. Hvad det er for nogle områder, disse tilvalg, disse forskellige grene, skal være på, fremgår ikke af forslaget. Der tales nogle smukke ord om supplerende idræt og formning og musik, og hvem vil ikke være tilhænger af det, men sådan som det er opbygget, må vi regne med, at der også på en lang række væsentlige kompetencegivende områder vil være tale om disse tilvalg.

En positiv side af sagen, som jeg vil fremhæve, er, at man lægger vægt på denne sammenfatning af teori og praksis, men hvordan vi får det ført ud i livet, er der heller ikke ret meget om på det område. Også her kender vi jo alle vanskelighederne fra diskussionerne omkring folkeskoleloven. Det er også meget berettiget, at der f. eks. fra fagbævegelsens side er megen skepsis over for direkte at få en sammenknytning her imellem produktionen og uddannelserne, og det ville under alle omstændigheder være nødvendigt i sammenhæng med opbygningen af sådan en skole også at indrette værkstedsskoler i tilknytning hertil.

Det lyser i øvrigt også ud af forslaget, at de tendenser, som har været i de senere år inden for alle uddannelsesområder, til, at de skulle være erhvervsrettede, også i rigeligt mål går igen i dette forslag. Man siger, at det skal være med deltagelse af arbejdsmarkedets parter. Her synes erfaringerne at vi-

se, at det i høj grad bliver arbejdsgiverne, som får indflydelse på, hvordan disse uddannelser skal være, for at man i høj grad kan målrette dem efter det, som er kapitalens behov.

Det er rigtigt, at der står nogle pæne ord om, at der skal gives rimelige økonomiske muligheder for at gennemføre en sådan skole, men hvad det er, får vi ikke nærmere at vide, og i en tid, hvor man har barberet og nedskåret uddannelsesstøtten, har man ikke megen tillid til, at det faktisk kunne lykkes at skabe en rimelig ordning på det område.

Der er ikke spor konkret om, hvordan man kunne forestille sig en læreruddannelse på dette område. Det er måske noget af det, ministeren nærmere kunne redegøre for, selv om vi naturligvis forstår, at det kan have sine vanskeligheder at gøre det i detaljer.

Vi synes altså, at der er noget positivt i at drage disse ting frem, men vi har, som det også fremgår, megen skepsis over for indholdet i det. Alligevel synes vi, at området er så vigtigt, at vi må gå ind i et arbejde, og det vil vi naturligvis gøre på vore egne præmisser. Sigtet er fra vores side at skabe en ungdomsskole med et klart sigte på, at den efterhånden kan udvikle sig til en 12-årig enhedsskole. Vi vil bekæmpe de fravalgsmetoder, der er. Vi vil arbejde for at sikre sammenhæng af teori og praksis, og selv om vi anerkender, at der må en vis grad af central styring til for at sikre et ensartet niveau, så synes vi, at det er skuffende, at der ikke siges noget om, at lærerne og eleverne og andre, der er tilknyttet uddannelsessystemet, må have en betydelig medbestemmelse og medindflydelse på, hvordan tingene skal udformes.

Der er heller ikke sagt noget om økonomien, men jeg vil gerne give dem ret, der siger, at skal man lave noget rimeligt på dette område, så vil det naturligvis komme til at koste penge. På den anden side er det så vigtige områder, vi her arbejder med, at rigtigt udformet vil det også i det lange løb vise sig, at det er gode investeringer, man her foretager, som også i det lange løb vil være i stand til ud over de menneskelige aspekter i det også at kunne betale sig økonomisk.

Jeg vil gerne sige, at den ungdomsskole, vi foreslår opbygget på enhedsgrundlaget med et videnskabeligt indhold og efter poly-